

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 8 września 2015 r. Sąd Rejonowy w Płocku zasądził od pozwanej (...) Spółki Jawnej z siedzibą w M. na rzecz powódki (...) spółki akcyjnej z siedzibą w Ż. kwotę 25 149,36 zł z ustawowymi odsetkami od kwot i dat wskazanych w wyroku do dnia zapłaty oraz kwotę 2 984 zł tytułem zwrotu kosztów procesu; a nadto nakazał ściągnąć od pozwanej (...) Spółki Jawnej z siedzibą w M. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Płocku kwotę 350 złotych tytułem wydatków tymczasowo pokrytych przez Skarb Państwa..

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach i rozważaniach:

Przedmiotowa sprawa dotyczyła roszczenia (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ż. objętego pozwem z dnia 26 czerwca 2012r. złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym, i rozpoznawana była na skutek przekazania jej przez Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny po wniesieniu przez (...)spółkę jawną z siedzibą w M. sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu elektronicznym, którym ten Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwoty 25.149,36 zł z odsetkami ustawowymi od wskazanych kwot oraz zwrot kosztów postępowania.

Sąd I instancji ustalił, iż w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w formie spółki akcyjnej pozwana spółka nabyła od powoda napoje alkoholowe o łącznej wartości 25.150,00 zł, z którego to tytułu powód wystawił 3 faktury VAT. Powyższych faktur pozwana spółka w ogóle nie zapłaciła, mimo wezwania jej do zapłaty

Stan faktyczny w sprawie Sąd Rejonowy ustalił na podstawie wymienionych dowodów w postaci faktur VAT, których żadna ze stron nie kwestionowała ich prawdziwości. Sąd nie zakwestionował także wiarygodności zeznań świadków K. M. (k.179) K. O. (k.208) oraz K. S. (k.208-209), jednak z uwagi na ich treść uznał, że nie miały one znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Sąd pominął, na podstawie art. 242 k.p.c. dowód z przesłuchania świadka M. L. oraz na podstawie art. 302 § 1 k.p.c. dowód z przesłuchania stron, wobec nieusprawiedliwionego niestawiennictwa stron nie stawily się.

Sąd Rejonowy uznał, że dochodzone w przedmiotowej sprawie roszczenie powoda, obejmujące żądanie zapłaty zakwalifikować należało w kontekście zawartych pomiędzy stronami umów sprzedaży towarów (art. 535 i n. k.c.), jako żądanie spełnienia przez pozwanego jako kupującego świadczenia obciążającego go zgodnie z treścią zobowiązania (art. 353 § 1 k.c.). W przypadku bowiem umowy sprzedaży podstawowym obowiązkiem kupującego jest zapłata należnej ceny za zakupiony towar.

Przedstawiona wyżej ocena przeprowadzonych w niniejszej sprawie dowodów i dokonane w oparciu o nią ustalenia faktyczne pozwalały uznać, iż zgłoszone przez powoda roszczenie znajduje uzasadnione podstawy. Powód wykazał bowiem, iż pozwana spółka kupowała od powoda towary oferowane do sprzedaży przez stronę powodową. Strony procesu w zakresie sprzedaży towarów przez powoda na rzecz pozwanej nie zawarły odrębnej umowy na piśmie, wysokość przysługujących powodowi należności z tego tytułu oraz terminy płatności wynikały zatem wprost z treści doręczonych pozwanej faktur VAT. Łączna kwota należności wynikających z tych faktur wynosiła 25.149,36 zł i odpowiadała wysokości kwoty dochodzonej pozwem. Strona pozwana zakwestionowała fakt kupna u powoda towarów, a tym samym jego wydania pozwanej przez powoda. W ocenie Sądu Rejonowego jednak powód wykazał, zgodnie z art. 6 k.c., że pozwana kupiła u niego napoje alkoholowe, które zostały jej wydane. Powód uczynił to poprzez złożenie faktur. Tymczasem nikt w imieniu pozwanej nie stawiał się na rozprawę, co uniemożliwiło przeprowadzenie dowodu z jej zeznań. Pozwana nie przedstawiła żadnych dowodów na obalenie twierdzeń powoda.

W kontekście żądanych przez powoda odsetek ustawowych od poszczególnych świadczeń wynikających z załączonych do pozwu faktur VAT wskazać należy, iż zobowiązanie kupującego do zapłaty sprzedawcy ceny za zakupiony towar jest świadczeniem pieniężnym i w przypadku opóźnienia po stronie dłużnika w jego spełnieniu, wierzyciel uprawniony jest na podstawie art. 481 § 1 k.c. do domagania się zapłaty odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej

szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona między stronami, należą się odsetki ustawowe (art. 481 § 2 zdanie pierwsze k.c.). W przypadku umowy sprzedaży, należącej do kategorii umów wzajemnych (art. 487 § 2 k.c. w zw. z art. 535 k.c.), świadczenie kupującego w postaci zapłaty ceny za sprzedany towar, zgodnie z zasadą jednoczesności świadczeń wzajemnych wyrażoną w art. 488 § 1 k.c., powinno nastąpić w chwili spełnienia świadczenia przez sprzedawcę, obejmującego przeniesienie własności rzeczy i wydanie jej kupującemu. Nie ma jednak przeszkód, aby strony ustaliły przy zawieraniu umowy inny termin zapłaty ceny i wówczas dopiero po bezskutecznym upływie tego terminu można mówić o opóźnieniu kupującego w spełnieniu świadczenia. W praktyce obrotu gospodarczego termin płatności ceny za sprzedany towar ustalony przez strony wynika z treści faktury VAT wystawionej przez sprzedawcę, stanowiącej dokument potwierdzający zawarcie umowy.

W przedmiotowej sprawie, z treści faktur VAT wystawionych przez powoda wynikał dla pozwanego obowiązek zapłaty ceny za zakupiony towar przelewem w terminach wskazanych na wystawionych fakturach. Wobec zaistniałego opóźnienia pozwanego w zapłacie cen wynikających z tych faktur, żądanie zasądzenia na rzecz powoda odsetek ustawowych, zgodnie z przepisami art. 481 § 1 i § 2 k.c., zasługiwało na uwzględnienie.

W przedmiocie kosztów procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., obciążając nimi w całości pozwanego jako stronę przegrywającą, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

Ponadto Sąd Rejonowy nakazał, na podstawie art. 113 ust. 1 i 2 w zw. z art. 83 ust. 2 oraz art. 85 ust. 1 w/w ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Płocku od pozwanej (...) spółki jawnej z siedzibą w M. kwotę 350,00 zł, tytułem wydatków pokrytych częściowo przez Skarb państwa na poczet zwrotu świadkom kosztów podróży.

Apelację od powyższego wyroku złożyła strona pozwana zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu

1. naruszenie art. 232 k.p.c., które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, poprzez niesłuszne przerzucenie ciężaru dowodu na stronę pozwaną i przyjęcie, że to ona powinna przedstawić dowody na okoliczność braku zobowiązania, podczas gdy nie można wymagać od strony wykazywania faktów negatywnych, lecz to powód winien udowodnić zasadność powództwa i wykazać, że wydał towar;

2. naruszenie art. 207 § 6 k.p.c., które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, poprzez jego niezastosowanie przejawiające się w uwzględnieniu dowodów przedłożonych przez powoda (zeznania świadków), podczas gdy wniosek ten został złożony po terminie i winien być przez Sąd pominięty, gdyż powód winien był przewidzieć, że pozwana skoro nie zapłaciła faktury, będzie kwestionować powództwo;

3. naruszenie art. 233 § 1 kpc, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, poprzez dokonanie oceny dowodów w sposób dowolny, niewszechstronny z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów, przejawiające się w uznaniu, że:

- strony łączyła umowa oraz że towar został wydany;

- pozwana nie kwestionowała wiarygodności kopii faktury, mimo że w sprzeciwie od nakazu zapłaty podnosiła, iż stanowi ona tylko dokument prywatny i nie można jej uznać za podstawę czyjegós zobowiązania;

W konkluzji pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu (w tym kosztów zastępstwa procesowego), za pierwszą instancję, a nadto za postępowanie odwoławcze, według norm przepisanych

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i jako taka podlegała oddaleniu.

W ocenie Sądu Okręgowego apelacja w całej swojej rozciągłości stanowi i zawiera jedynie polemikę z ustaleniami Sądu I instancji, a wszelkie jej zarzuty opierają się tylko i wyłącznie na zaprzeczaniu ustaleniom Sądu Rejonowego i powoływaniu okoliczności podnoszonych przez pozwanego w toku całego postępowania, których jednak strona pozwana w żaden sposób nie udowodniła.

Kwestionowane przez pozwanego ustalenia Sądu Rejonowego Sąd Okręgowy w całości akceptuje i przyjmuje jako własne. Ustalenia te oparte zostały na wszechstronne i wnikliwej ocenie zgromadzonego materiału dowodowego, której nie sposób zarzucić jakichkolwiek uchybień czy błędów w logicznym rozumowaniu. Sąd I instancji szczegółowo i trafnie wskazał, które dowody zasługują na wiarę i uznanie, a które i z jakich przyczyn pominał.

W szczególności nie może się ostać zarzut przerzucenie ciężaru dowodu na stronę pozwaną. Wbrew bowiem twierdzeniom apelującego Sąd Rejonowy nie przyjął wprost, że to pozwana powinna przedstawić dowody na okoliczność braku zobowiązania, a przeciwnie uznał, że powód wykazał, zgodnie z art. 6 k.c., że pozwana kupiła u niego napoje alkoholowe, które zostały jej wydane. Zasadne jest więc stwierdzenie, że skoro nikt w imieniu pozwanej nie stawiał się na rozprawę, to uniemożliwiło to przeprowadzenie dowodu z jej zeznań, a w konsekwencji pozwana nie przedstawiła jedynie żadnych dowodów na obalenie twierdzeń powoda.

Nieuzasadniony jest także zarzut naruszenia art. 207 § 6 k.p.c. Dowody zgłoszone przez powoda, na których oparł swoje rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy (faktury) wskazane zostały już w pozwie, a pozostałe dowody (świadczenie), które miały ocenić Sąd I instancji jedynie znaczenie posiłkowe, już w piśmie procesowym zawierającym ustosunkowanie się do sprzeciwu, a więc w pierwszym piśmie, w którym powód mógł ustosunkować się do stanowiska pozwanej, które to – wobec braku reakcji pozwanej na wcześniejsze wezwanie do zapłaty – nie mogło być powodowi znane wcześniej. W tej sytuacji uznanie, że dowody te (abstrahując do ich charakteru przyjętego przez Sąd Rejonowy) były spóźnione jest zbyt daleko idące w świetle regulacji zawartej w przepisach art. 207 i 217 k.p.c.

W ocenie Sądu Okręgowego nie można też podzielić zarzutu naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c., które wg skarżącego przejawiało się w uznaniu, że strony łączyła umowa oraz że towar został wydany, pozwana nie kwestionowała wiarygodności kopii faktury, mimo że w sprzeciwie od nakazu zapłaty podnosiła, iż stanowi ona tylko dokument prywatny i nie można jej uznać za podstawę czyjegoś zobowiązania.

Jak już wyżej wskazano brak jest podstaw do uznania, że Sąd Rejonowy dokonał oceny dowodów w sposób dowolny, niewszechstronny z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów. Wbrew twierdzeniom pozwanej trudno jest wyprowadzić jednoznaczny wniosek, że pozwana kwestionowała fakt sprzedaży towaru w postaci napojów za które wystawione zostały sporne faktury już ze sprzeciwu. Sprzeciw ten nie jest jasno sformułowany i zawiera wewnętrzne sprzeczności, w świetle których stanowisko Sądu Rejonowego co do niekwestionowania faktur sprzedażowych można uznać za uzasadnione. Treść sprzeciwu (k.8 i 9) wskazuje w pierwszej kolejności, że pozwana kwestionuje fakt braku zwrotu opakowań zwrotnych i ich ilości. Dopiero w dalszej jego części pozwana podnosi, że powód nie przedstawił dowodów potwierdzających fakt zamówienia przez pozwaną towaru, ale z zarzuty tego trudno jest wywieść wniosek czy dotyczy on towaru jako takiego, czy kwestionowanych wcześniej opakowań. W kontekście kwestionowania faktu dostawy towaru nielogiczne jest również stwierdzenie sprzeciwu, że „w wypadku twierdzenia przez powoda, że skutecznie doręczył towar, pozwana zastrzega sobie prawo do wskazania świadków, którzy potwierdzą że do rzeczywistego wydania towaru nie doszło”. Całe bowiem powództwo opiera się na twierdzeniu, że do wydania towaru objętego spornymi fakturami doszło, tak więc i ten ostatni zarzut sprzeciwu można ocenić jako odnoszący się jedynie do podnoszonej na wstępie sprzeciwu kwestii ilości opakowań zwrotnych.

Nadto ustalenia Sądu I instancji, oparte na dokumentach prywatnych, które zawierają podpisy odbiorcy (k. 47, 48v, i 49), potwierdzone zostały pośrednio zeznaniami świadków, w tym świadków zgłoszonych przez stronę pozwaną (pismo k. 72, protokół rozprawy k. 207-209), którzy potwierdzili fakt współpracy między stronami. Te dowody, wobec braku dowodów przeciwnych, pozwoliły - także w ocenie Sądu Okręgowego - na poczynienie ustaleń co do okoliczności sprawy w takim kształcie jak dokonał tego Sąd Rejonowy. Na marginesie dodać należy, że nie bez znaczenia dla oceny twierdzeń pozwanej jest też okoliczność, że pomimo wcześniejszego (przed wytoczeniem powództwa) skutecznego

wezwania pozwanej do zapłaty spornych należności, strona pozwana zakwestionowała roszczenia powoda dopiero po otrzymaniu wydanego w sprawie nakazu zapłaty

Wobec powyższego Sąd Okręgowy, w oparciu o art. 385 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

Marzena Eichstaedt Beata Matysik Bartosz Kaźmierak